

VAPO OY

Paskonnevan viitasammakkoselvitys, Pyhäjärvi

Sisältö

1	JOHDANTO	1
2	ALUEET JA MENETELMÄT	1
3	TULOKSET	2
4	JOHTOPÄÄTÖKSET	4
5	VIITTEET	5

Pöyry Finland Oy

Tiina Sauvola, biologi FM
Ismo Yli-Tuomi, biologi FM

maastotyöt, raportointi
raportointi

Yhteystiedot
PL 20, Tutkijantie 2 A
90590 Oulu
puh. 010 33280
sähköposti etunimi.sukunimi@poyry.com

1 JOHDANTO

Työn tarkoituksena oli selvittää viitasammakon esiintyminen Pyhäjärven Paskonnevan lisäalueilla, joille suunnitellaan turvetuotantoaluetta. Selvityskohteena oli suunniteltujen lisäalueiden pohjoispuolella oleva Paska-Vittous ja sen yläpuolella oleva pieni nimetön lampare.

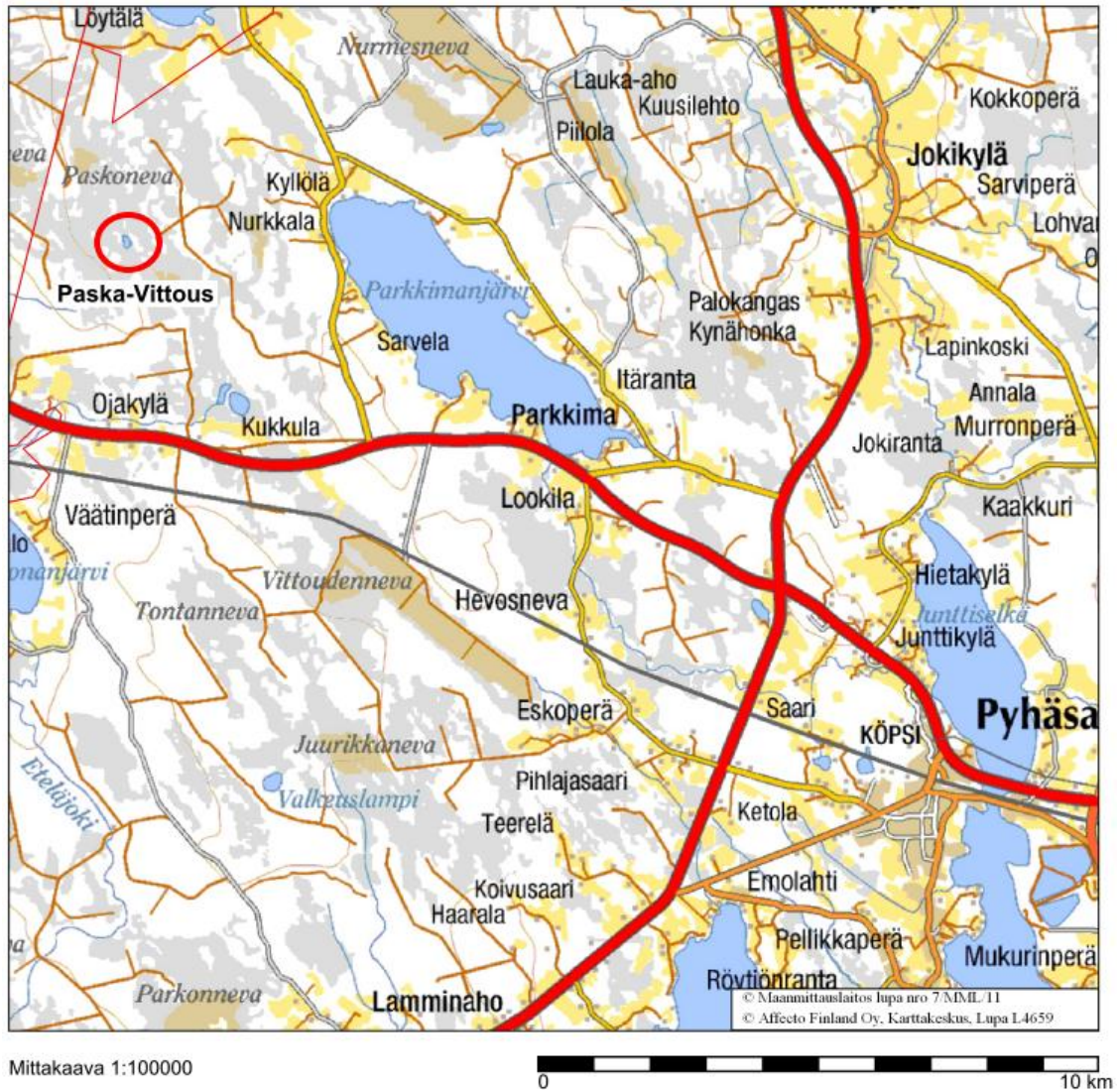
Viitasammakko (*Rana arvalis*) kuuluu EU:n luontodirektiivin liitteen IV lajeihin ja se on Suomessa rauhoitettu luonnonsuojelulailla. Viitasammakkoa esiintyy lähes koko maassa ja lajin runsaus vaihtelee harvasta melko runsaaseen. Pohjois-Suomessa viitasammakko on harvalukuisempi kuin Keski-Suomessa, jossa se on monin paikoin jopa tavallista sammakkoa yleisempi. Viitasammakko elää kosteissa elinympäristöissä, etenkin rehevillä rannoilla ja soilla. Yleensä viitasammakon kutu alkaa Etelä-Suomessa noin 20. huhtikuuta ja pohjoiseen mentäessä myöhemmin (Terhivuo, Sierla ym. 2004 mukaan).

Kansainvälisen luonnonsuojeluliiton IUCN:n uhanalaisluokituksessa viitasammakko kuuluu luokkaan *elinvoimainen* (LC, Least Concern) (IUCN 2011). Suomalaisessa uhanalaisuusluokituksessa (Rassi ym. 2010) viitasammakkoa ei ole luokiteltu valtakunnallisesti tai alueellisesti uhanalaiseksi, eikä silmälläpidettäväksi lajiksi.

2 ALUEET JA MENETELMÄT

Selvitysalue sijaitsee Pyhäjärven kunnassa noin 17 km Pyhäsalmen keskustasta luoteeseen (kuva 1). Maastoinventointi tehtiin 7.5.2011 iltapäivällä klo 11.00-17.00 välisenä aikana. Selvitysajankohtana taivas oli lähes pilvetön ja sää poutainen. Lammella kävi pieni tuulenvire. Lämpötila oli noin 6 °C. Olosuhteet työn tekemiselle olivat hyvät.

Paska-Vittouksen itäpuolella oleva suoalue käveltiin läpi rauhallisesti etelästä pohjoisen suuntaan pienelle nimettömälle lammelle asti. Paluu tapahtui samaa reittiä, koska muualla suoalueella liikkuminen oli hankalaa. Välillä pysähdyttiin kuulostelevaan viitasammakon lajityypillistä kutuääntelyä. Maastokäynnin aikana havainnoitiin yleisellä tasolla myös alueen lintulajistoa.

Kuva 1. Selvitysalueen sijainti.

3 TULOKSET

Paska-Vittouksen ympärillä oleva suoalue on avosuota. Avosuota on eteläosassa on rimpinevaa (RiN) ja itälaidalla tupasvillavaltaista lyhytkorsinevaa (LkN). Paska-Vittouksen rannat ovat todella märkää sara- ja ruoholuhtaa (SRhLu, kuva 2). Koko suoalue on pohjoisosiltaan vaikeakulkuista väli- ja rimpipintaista luhtanevaa (LuN). Paska-Vittouksen pohjoispuolella olevan nimettömän lammen rannat ovat pajuluhtaa (PaLu, kuva 3).

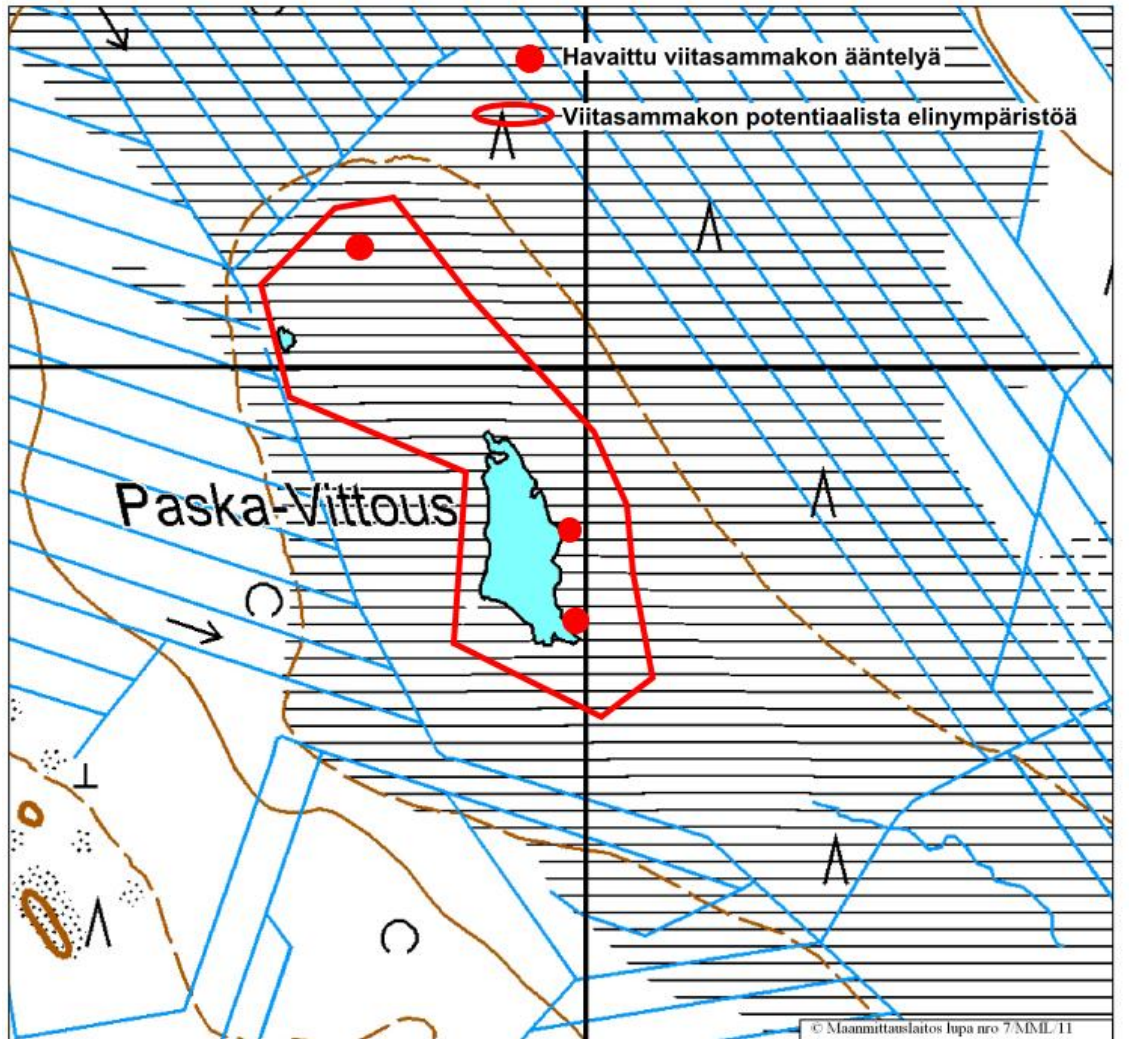

Kuva 2. Paska-Vittouksen saraluhtaista rantaa. (kuva:Sauvola)

Kuva 3. Nimetön lampi. (kuva:Sauvola)

Paska-Vittouksen sara- ja ruoholuhtaisilla rannoilla havaittiin runsaasti viitasammakon kutuääntelyä (kuva 4). Veden paljous esti paikoitellen pääsyn järven rannan läheisyyteen, joten yhdestäkään viitasammakosta tai sen kudusta ei tehty näköhavaintoja. Yksittäisen viitasammakon ääntelyä havaittiin myös Paska-Vittouksen yläpuolella olevalla luhtanevalla. Veden paljous esti myös nimettömän lammen rantaan pääsyn. Lampea tarkkailtiin noin kymmenen metrin päästä eikä siellä kuultu viitasammakon ääntelyä.

Mittakaava 1:5000

0 500 m

Kuva 4. Viitasammakon potentiaalista elinympäristöä. Havaintopaikat merkitty punaisilla pisteillä.

4 JOHTOPÄÄTÖKSET

Viitasammakko viihtyy etenkin rehevillä rannoilla ja soilla. Paska-Vittouksen rannoilla havaittiin runsaasti viitasammakon kutuääntelyä. Myös alueen pohjoisosassa olevalla luhtanevalla kuultiin yksittäisen viitasammakon ääntelyä.

Maastokäynti ajoitettiin viitasammakon kutuaikaan ja havainto-olosuhteet olivat ihanteelliset, joten sään ja inventointiajankohdan puolesta selvityksen tuloksia voidaan pitää luotettavina.

5 VIITTEET

Luonnonsuojelulaki 1096/1996.

Luontodirektiivi 1992: Neuvoston direktiivi 92/43/ETY; luonnonvaraisten elinympäristöjen ja luonnonvaraisten eläinten ja kasvien suojelusta; EYVL 1992 L 206.

Rassi, P., Hyvärinen, E., Juslén, A. & Mannerkoski, I. (toim.) 2010: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2010. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 685 s.

Sierla, L., Lammi, E., Mannila, J. & Nironen, M. 2004: Direktiivilajien huomioon ottaminen suunnittelussa. Suomen ympäristö –sarja, nro 742. Ympäristöministeriö, Helsinki. 113 s.

Terhivuo Tapani, henkilökohtainen tiedonanto. Teoksessa *Sierla ym 2004: Direktiivilajien huomioon ottaminen suunnittelussa. Suomen ympäristö –sarja, nro 742. Ympäristöministeriö, Helsinki 2004. 113 s.*